

Osumnjičen si da si izvršio krivično djelo

Zadržan si u svojstvu osumnjičenog lica i priveden u policijsku stanicu, ilisu pozvan na saslušanje.

Bosnisch

Imaš između 12 i 18 godina i uradio si nešto što je zakonski zabranjeno. Na primjer razbijanje, krađu ili zlostavljanje. Policija (ili druga istražna služba) te je zadržala (uhapsila) i privela u policijsku stanicu i obavlja istragu. Ili si obaviješten da trebaš doći u policijsku stanicu jer te policija želi saslušati. Saslušanje znači da policija s tobom želi razgovarati i postaviti ti pitanja. Važno je da znaš koja su tvoja prava. Zbog toga pažljivo pročitaj ovaj tekst. Ukoliko nakon čitanja imaš još pitanja, možeš ih postaviti svom advokatu ili policiji.

Ako nisi zadržan, ali je policija zatražila da dođeš u policijsku stanicu na ispitivanje, pročitaj nastavak teksta od djela 'Kada ti je potreban advokat'.

Zadržan si i priveden na policijsku stanicu

Koja su tvoja prava?

- Policija te je dužna obavijestiti za što si osumnjičen.
- Policija je dužna da ti osigura advokata.
- Ako već imaš advokata onda o tome možeš obavijestiti policiju.

- Policija će tvoje podatke (ime, adresu, datum rođenja itd.) proslijediti Savjetu za pravnu pomoć. Savjet će tada angažirati advokata za tebe.
- Advokat radi samo za tebe i on nije od policije.

Informacije za roditelje, staratelje ili skrbnike

Vaše dijete je osumnjičeno da je izvršilo krivično djelo. U ovoj informativnoj brošuri, navedena su prava koja Vaše dijete ima tokom policijske istrage. Policija Vas je dužna obavijestiti o tome da je Vaše dijete zadržano i da se nalazi u policijskoj stanici, ili da je Vaše dijete pozvano na saslušanje. Osim toga policija je dužna da Vas obavještava o daljnjem toku istrage. Dogovorite se s policijom o tome kako možete telefonski nazvati Vaše dijete ili ga posjetiti.

Za dodatne informacije

Za dodatne informacije posjetite www.juridischloket.nl ili nazovite 0900 – 8020 (€ 0,10 na minutu). Od ponedjeljka do petka između 09.00 sati i 17.00 sati.

- Imat ćeš razgovor sa **zamjenikom javnog tužioca**, koji je u određenom smislu rukovodeće lice u policiji. Taj razgovor se može obaviti i telefonskim putem ili putem videopoziva, a mi ga nazivamo **saslušanje od strane javnog tužioca**. Zamjenik javnog tužioca te obavještava o tvojim pravima i može ti postavljati pitanja. Nisi dužan da na ta pitanja odgovaraš, ali možeš ukoliko želiš. Imaš pravo da šutiš. To se zove pravo na šutnju. Zamjenik državnog advokata će te obavijestiti o tome što će se dalje dogoditi i on će odlučiti da li trebaš ostati u policijskoj stanici ili ne.
- Liječnik ili netko tko radi kao liječnik, može te pregledati da vidi da li si dovoljno zdrav i u stanju da budeš saslušan ili da budeš podvrgnut policijskoj istrazi. Ukoliko za to postoji potreba, policija, tvoj advokat, tvoji roditelji (staratelji ili skrbnici) ili ti sam možete zatražiti takvog liječnika. Liječnik može dati na znanje da policija treba sačekati sa obavljanjem saslušanja ili druge policijske istrage. Liječnički pregled je besplatan.
- Ukoliko ne govoriš ili ne razumiješ holandski jezik dovoljno dobro imaš pravo na pomoć prevoditelja (tumača). Tumač je besplatan. Imaš pravo da **dokumente iz dosjea** (koje je policija sastavila u vezi s tvojim predmetom) čitaš. Tvoj advokat može u tvoje ime te dokumente iz dosjea zatražiti od zamjenika javnog tužioca.
- Ukoliko holandski jezik ne razumiješ u dovoljnoj mjeri, imaš pravo da najvažnije dijelove pročitaš na svom vlastitom jeziku tako da bi to mogao razumjeti.

Što će se još dogoditi?

- Policija je dužna tvojim roditeljima (staratelju ili skrbniku) dati na znanje da se nalaziš u policijskoj stanici i da tamo za sada moraš ostati. Nemaš roditelje (staratelja ili skrbnike) ili s njima ne možeš stupiti u kontakt? U tom će te slučaju policija pitati koju odraslu osobu oni mogu nazvati. Ukoliko ta osoba ne postoji, policija će stupiti u kontakt sa Savjetom za zaštitu djece.
- Savjet za zaštitu djece je organizacija koja vrši istragu o tome koja kazna ili koja vrsta pomoći bi za tebe bila prikladna. Pri tome će Savjet za zaštitu djece sagledati tvoju situaciju, šta si uradio i koliko je ozbiljno to šta si uradio.
- Tvoji roditelji (staratelj ili skrbnici) mogu te nazvati i posjetiti u policijskoj stanici.
- Ne živiš u Holandiji? U tom slučaju možeš od policije zatražiti da stupe u kontakt s ambasadam tvoje zemlje.

Ostanak kod policije

- Ukoliko si osumnjičen da si izvršio lagano djelo, kao na primjer, uvrjedu, policija te smije zadržati u policijskoj stanici najduže 6 sati. Sati tokom noći (između 00.00 i 09.00) se ne računaju. Nakon maksimalno šest sati te policija mora pustiti.
- Ukoliko si osumnjičen da si izvršio teško djelo (na primjer uništavanje, krađu ili zlostavljanje) policija te smije zadržati u policijskoj stanici najduže 9 sati u policijskoj stanici. I u tom slučaju se sati tokom noći (između 00.00 sati i 09.00 sati) ne broje. Nakon isteka devetog sata može biti donesena odluka da duže moraš ostati u policijskoj stanici. Ukoliko je to potrebno, policija te može zadržati najduže 3 dana duže u policijskoj stanici. U nekim situacijama taj period može biti produžen još jednom na period od najviše tri dana. U najgorem slučaju dakle moraš u policijskoj stanici ostati šest dana. (to se zove pritvor).
- Ukoliko si priveden u večernjim satima, onda policija u tom slučaju može odložiti saslušanje. Policija će tada s tobom i s tvojim roditeljima (starateljem ili skrbnicima) zakazati termin za sljedeći dan u policijskoj stanici. U tom slučaju tebi je dozvoljeno da u međuvremenu odeš kući, ali si dužan vratiti se sljedeći dan.
- U slučaju stavljanja u pritvor, nekada možeš spavati negdje drugdje, na primjer kod kuće. Preko dana si u policijskoj stanici. Policija i javni tužilac o tome donose odluku.
- Ukoliko javni tužilac smatra da bi i nakon isteka pritvora ti i dalje trebao ostati u pritvoru, onda odluku o tome donosi sudija. U tom slučaju često ćeš ići u maloljetnički zatvor i nećeš više boraviti u policijskoj stanici.
- Pitaj svog advokata šta možeš uraditi ukoliko se ne slažeš sa svojim zadržavanjem ili s odlukom da trebaš ostati duže.
- Čim prestane potreba tvog zadržavanja u policijskoj stanici, ti moraš biti pušten.

Kada ti je potreban advokat?

- Ako te policija namjerava saslušati onda će se policija postarati da dobiješ advokata. Advokat je namijenjen za tebe i on poduzima određene korake samo ukoliko se o tome prethodno dogovorio s tobom. I advokat ima obavezu čuvanja službene tajne. Sve što kažeš advokatu ostaje između tebe i njega ili nje. Advokatu nije dozvoljeno da prenese bilo kakvu informaciju nekome drugome bez tvog dopuštenja.
- Ako si zadržan i sam znaš određenog advokata i želiš da taj specifičan advokat dođe? Onda to trebaš saopćiti policiji. Oni će u tom slučaju stupiti u kontakt u tvoje ime.

- Ako si dobio poziv za saslušanje, onda će biti regulirano da dobiješ advokata. U pozivu koji si kod kuće dobio od policije navedeno je šta trebaš uraditi ukoliko sam znaš nekog advokata.
- Advokat je u većini slučajeva besplatan. Policija će te obavijestiti u kojim slučajevima advokat nije besplatan.

Saslušanje: razgovor sa policijom

- Policija će razgovarati s tobom i dozvoljeno im je da ti postavljaju pitanja.

Prije saslušanja

- Ako si zadržan, advokat će doći što je moguće brže da bi te savjetovao. Policija te može saslušati tek nakon što si razgovarao s advokatom. Dolazak advokata u policijsku stanicu može potrajati neko vrijeme. To može potrajati oko dva sata.
- Ako si zadržan prvo ćeš razgovarati sa svojim advokatom o tome šta se dogodilo i šta možeš očekivati. Razgovor s advokatom traje oko pola sata. Ukoliko je potrebno duže vrijeme, to se može uraditi.
- Policija ne prisluškuje razgovor između tebe i tvog advokata.
- Ukoliko ti je to potrebno, tokom razgovora možeš dobiti pomoć tumača. Nakon tog razgovora tumač isto tako ne smije ništa reći policiji.
- Ako te je policija pozvala na saslušanje, onda si prije tvoje posjete policijskoj stanici već razgovarao s advokatom. Advokat zna u koliko sati počinje saslušanje i postarat će se da bude na vrijeme prisutan/prisutna.
- Advokat će te obavijestiti o toku saslušanja i saopćiti ti što bi za tebe bilo najbolje da uradiš ili da kažeš policiji. Advokat isto tako može stupiti u kontakt s tvojom familijom, tvojim šefom na poslu ili radnom mjestu gdje si na praksi, da im kaže da si na policiji. Advokat će to uraditi samo ukoliko ti to želiš.

Tokom saslušanja

- Razgovor s policijom počinje. Policija ima pravo da ti postavlja pitanja.
- Nisi dužan da na ta pitanja odgovaraš, ali možeš ukoliko želiš. Imaš pravo na šutnju.
- Ukoliko ne razumiješ policiju, onda to trebaš dati na znanje. Policija ti to onda treba objasniti drugim riječima.
- Ukoliko je to potrebno, tokom saslušanja ćeš dobiti pomoć tumača.

Advokat pri saslušanju

Advokat sjedi pokraj tebe u prostoriji za saslušanje i dozvoljeno mu je sljedeće:

- da bude prisutan tokom saslušanja;
- da na početku i na završetku saslušanja da svoje opaske;
- da postavlja pitanja policiji;
- da tebe pita da li razumiješ što je bilo rečeno;
- da obrati pažnju da ne budeš prisiljen da nešto kažeš;
- da obrati pažnju da se ne uplašiš policije;
- da zatraži kratak prekid. Tada je advokatu dozvoljeno da s tobom nasamo razgovara. Ti možeš i sam zatražiti da razgovaraš nasamo sa svojim advokatom. Ukoliko to prečesto zatražiš, policija može odbiti taj zahtjev.

Video ili audio snimanje saslušanja

- U nekim slučajevima, policija mora snimiti saslušanje kamerom i/ili mikrofonom. Na primjer, ukoliko se radi o ozbiljnim krivičnim djelima pri kojima je netko zadobio teške tjelesne ozljede. U takvoj situaciji postoje pravila. Ukoliko policija snima saslušanje na film ili na audio snimku, onda je policija dužna da te o tome obavijesti na početku saslušanja.

Osoba od povjerenja prisutna tokom saslušanja

- Ukoliko te policija saslušava, dozvoljeno je da na tom saslušanju bude prisutna i jedna osoba u koju imaš povjerenja (**osoba od povjerenja**). To na primjer može biti tvoj otac ili majka ili neka druga odrasla osoba. Ukoliko to želiš, onda to trebaš saopćiti svom advokatu i policiji. Nisi obavezan zatražiti prisutnost osobe od povjerenja tokom saslušanja .
- Osobi od povjerenja je dozvoljeno samo da sluša. Njemu ili njoj je dozvoljeno da sjedne pokraj tebe, ali on ili ona ne smije ništa kazati. Osoba od povjerenja mora imati najmanje 18 godina i ne smije imati nikakve veze s krivičnim djelom za koje si osumnjičen.
- U nekim slučajevima policija može odbiti prisutnost osobe od povjerenja tokom saslušanja. U tom slučaju, policija je dužna da pita zamjenika javnog tužioca da li se on/ona s time slaže.

Zapisnik

- O tom saslušanju piše se bilješka. Ta bilješka zove se **službena bilješka**. To je važna bilješka u kojoj je navedeno što si tokom saslušanja izjavio policiji. To je tvoja priča (izjava) o tome što se dogodilo.
- Zamjenik javnog tužioca, a nakon toga ponekad i sudac, će kasnije čitati šta si izjavio. Zbog toga je važno da dobro pročitaš što je napisano. Ukoliko ne možeš dobro čitati, zamoli policiju da ti pročita šta je napisano.

- Smatraš da je dobro zapisano? U tom slučaju će te policija pitati da li se slažeš da na kraju bilješke staviš svoje ime i potpis. Smatraš da nije dobro zapisano? Zatraži u tom slučaju od policije da unesu ispravke. Isto tako i advokat može pogledati da li je policija tvoje riječi dobro zapisala i da ti na taj način pomogne.
- Ako moraš ostati, posjetit će te i saradnik Savjeta za zaštitu djece. On ili ona će provjeriti kako se osjećaš i da li ti je potrebna pomoć. Savjet vrši istragu o tebi i tvojoj situaciji te savjetuje javnog tužioca ili sudiju koja bi kazna (ili pomoć) bila najprikladnija u tvojoj situaciji.
- Javni tužilac odlučuje da li ćeš biti pušten na slobodu ili moraš duže ostati. Ako je to duže od tri dana, uz eventualno produženje za još tri dana (**prитvor**), o tome će odlučiti sudija za maloljetnike. To je neovisno o tvom boravku u policijskoj stanici.
- Policija će te u najkraćem mogućem roku obavijestiti o odluci javnog tužioca. Ponekad se to ne dešava odmah, već može potrajati neko vrijeme.
- Ako si zadržan i dozvoljeno ti je da se nakon toga vratiš kući, policija će pozvati tvog roditelja (ili staratelja ili skrbnika) da dođe po tebe.

Nakon saslušanja

- Ako je saslušanje završeno i više ne moraš ostati u policijskoj stanici, dozvoljeno ti je da ideš kući. Ponekad moraš još malo pričekati, jer ti policija možda želi postaviti još nekoliko pitanja. Ako moraš ostati, policija će ti reći što će se dalje dogoditi. Ponekad se obavlja još jedno saslušanje.,

Kolofon

Ovaj tekst napisalo je:

Ministarstvo pravosuđa i sigurnosti
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

maj 2022. | 22403201

Na sadržaj ove brošure na mogu se polagati nikakva prava.

